

WOODROW WILSON NIE ŻYJE

RYKOW NASTĘPCĄ LENINA

Trocki nadal komisarzem armii i floty rosyjskiej
KONGRES BOLSZEWICKI PRZYJMUJE Z RADOŚCIĄ UZNANIE ANGLIJI

MOSKWA, 3 lutego. — Ivanowicz Rykow został wybrany następcą Mikołaja Lenina, prezesem rady komisarzy z dwoma zastępcami ukraińskim Chubarem i gruzińskim Orkalaswili. Również uchwałą delegatów wszechrosyjskiego kongresu Leon Trocki, został zatrzymany na stanowisku komisarza armii i floty.

Po obsadzeniu naczelnych urzędów wszechrosyjski kongres komunistyczny rozwiązał się po wyznaczeniu zśród siebie pierwszej bolszewickiej Dumy złożonej z dwóch izb, niższej parlamentu i wyższej senatu, razem 600 posłów. Liczba uczestników wszechrosyjskiego kongresu była wielokrotnie większa.

MANIFESTACJA NA CZĘŚĆ LENINA ZOSTAŁA UDAREMNIONA

Czterech agitatorów aresztowanych — Pod zarzutem zaburzenia spokoju publicznego

NEWARK, 3 lutego. — Czterech agitatorów bolszewickich, którzy wbrew zakazowi policji usiłowali urządzić demonstrację z okazji śmierci Lenina przed halą Labor Liceum, zostali aresztowani przez policję pod zarzutem zakłócenia publicznego spokoju i uwięzieni po złożeniu pięćdziesięciu dolarów kaucji.

Szef policji Brennan odmówił wydania pozwolenia na urządzić demonstrację w hali Labor Liceum, zagroziwszy zarządcy hali Labor Liceum odwołaniem licencji w razie gdyby pozwolił na urządzić demonstrację w sali.

Mimo wyraźnego zakazu urządzania jakiegokolwiek demonstracji agitatorzy bolszewicy postanowili odbyć zgromadzenie przed salą, gdzie się zgromadziło około stu mężczyzn i kobiet, do których agitatorzy zaczęli przemawiać. W kilka minut pojawili się przed salą wóz policyjny z policjantami, którzy rozpoczęli zbieranie aresztowań Ludwika Lore i Alexandrę Frachtenburga, wydawcę niemieckiej gazety Volks Zeitung w New Yorku, Const. Chrissa i Dawida Malina. Aresztowani zostali posużeni na wolną stopę po złożeniu pięćdziesięciu dolarów kaucji.

KSIĘŻA PROTESTUJĄ PRZECIW OGRANICZENIU IMIGRACJI

Nazwywa projekt Johnona niesprawiedliwym

NEWARK, 3 lutego. — Stowarzyszenie polsko-rymsko-katolickich księży diecezji newarskiej, na specjalnej konferencji w Hotelu Robert Front w Newarku, uchwaliło rezolucję z protestem przeciw dalszym ograniczeniom imigracji z trzech na dwa procent, według obliczeń spisu ludności w Stanach Zjednoczonych z 1890 roku.

Podczas dyskusji nad projektem do prawa, księża uznali go za niesłuszny i niesprawiedliwy, ponieważ zamyka przyjazd do Stanów Zjednoczonych najlepszej klasy imigrantów, pochodzącej z krajów katolickich.

Rezygnacja Venizelosa nastąpi dzisiaj

ATENY, 3 lutego. — Premier Venizelos powiadomił członków swego gabinetu, że jego rezygnacja ze stanowiska premiera nastąpi nieodwołalnie w poniedziałek 4-go lutego. Stanowcze postanowienie premiera zostało powzięte po otrzymaniu wiadomości o zwycięstwach z każdą chwilą rosnącym republikanckim ogarnięciem jak najszersze warstwy narodu.

Angielsko-irlandzka konferencja graniczna

LONDYN, 3 lutego. — Premier Macdonald otworzył pierwszą sesję angielsko-irlandzkiej konferencji dla uregulowania sporu, pomiędzy wolnym państwem Irlandji a prowincją Ulster. Po wyrażeniu życzenia premierem wolnego państwa Irlandji Cosgrave i prowincji Ulster Craigowi, i ich prawnym doradcem, by obrady ich przyniosły pomyślnie wyniki i zakończyły kres przewlekającemu się sporowi granicznemu, premier Macdonald oddał przewodnicztwo ministrowi kolonji Thomasowi.

GAZETY NIEMIECKIE NIE MOGĄ SZKALOWAĆ ALJANTÓW

KONFISKATA PISM NIEMIECKICH

BERLIN, 3 lutego. — Dyktator wojskowy von Secht zawiesił wydawnictwo gazety Deutsche Zeitung za napasli umieszczone w tem piśmie na międzyaljancką komisję oszokodowań. Kancelarz Marx przemawiając do przedstawicieli międzyaljanckiej komisji oszokodowań przyrzekł przez wypowiedzianie rządu z pracą członków komisji.

ZABURZENIA POLITYCZNE W JAPONII

10 osób rannych, a 2 posłów partji rządowych aresztowanych

TOKIO, 3 lutego. — Dziesięć osób doznało ciężkich obrażeń a dwóch posłów parlamentu ze stronnictwa rządowego zostało aresztowanych na skutek starcia z policją podczas przeciwrządowej demonstracji urządzanej przez „przywódców stronnictw opozycyjnych.

ETYKIETA DWORSKA W ANGLII NIE OBOWIĄZUJE RZĄDU MACDONALDA

LONDYN, 2 lutego. — Król Jerzy i królowa Maria zmienili obowiązujące przepisy etykiety dworskiej, odnośnie ubiorów, o obowiązujących na dworze królewskim, tak aby członkowie rodziny królewskiej i ich żony mogli brać udział w przyjęciach królewskich bez narazania się bezpotrzebnie na wielkie wydatki.

Stosownie do rozporządzenia królewskiego, przez cały czas trwania rządu socjalistycznego prem. Macdonalda, podczas przyjęć na dworze obowiązywać będzie tylko zwykły strój wieczorny.

EXTRA!

NIEMCY GOTOWE ZAPŁACIĆ POLSCE ODSZKODOWANIE

Posel niemiecki prosi o zaprzestanie deportowania Niemców z Polski

(Specjalna wiadomość do „Nowego Świata”)

Warszawa 2 lutego. Posel niemiecki w Warszawie zgłosił się dzisiaj do ministra dla spraw we wnetrznych i wyraził w imieniu rządu niemieckiego ubolewanie z powodu ziego traktowania Polaków w Niemczech. Rząd niemiecki oświadczył gotowość zapłacenia odpowiedniego odszokodowania obywatelom Polski deportowanym w Niemcy i prosi, aby Polska przestała deportować Niemców z Rzeczypospolitej.

(Rząd bawarski deportował obywateli polskich a rząd pruski aresztował kilka tysięcy robotników polskich do opuszczenia Niemiec, wobec czego rząd Polski, nie otrzymawszy satysfakcji na liczne noty dyplomatyczne, zarządził, ażeby z Polski deportowano wybitnych obywateli niemieckich. To poskutkowało. Niemcy rozmiają dopiero, gdy się do nich przemawia w ich własnym języku: bezwzględności. P. R.)

Woodrow Wilson

Wczoraj przedpołudniem został się z tym światem Woodrow Wilson, 28-ty Prezydent Stanów Zjednoczonych. Nie sądzonym mu było dożyć tej chwili, kiedy mógłby oglądać zniszczenie swego ideału o braterwie ludów. Los okazał się okrutny dla szerszego ideału. Dzieło jego—Liga Narodów, mająca zagwarantować pokój między narodami, nie tylko nie stała się tem, o czym marzył jej twórca, lecz sama idea braterstwa została odrzucona przez własny naród. Był to cios okrutny i zabójczy dla człowieka, który pragnął zbliżyć nam ten przyszły braterstwo ludów.

Wilson wylężył dziesiątki lat naprzód swam sercem i swym umysłem i dlatego nie został zmieniany przez współczesnych. Zawód nieurozumiem, jakie zmarły Prezydent doznał od własnego społeczeństwa, bezwzględnie podkopany jego zdrowie, nadzarpanie tę wyłożoną pracą w czasie lat wojennych.

Śmierć Woodrow Wilsona jest nie tylko wielką stratą dla Ameryki, lecz dla całej ludzkości, dla której pragnął wprowadzić pokój z niebios na ziemię. Współczesni nie oceniają Wilsona — czyni to dopiero przyszłość, do której zmarły zszedł. Tragedja, jaką przeżywał Wilson jest jedną z całego pasma tragedji, jakie żyć przyzwali ludzie nieprzejętym, patrząc na ruinę swego dzieła i zabicie swych ideałów przez obojętność i nieuczciwość tych, którzy wolał wybić na krok jeden.

Prezydent Wilson urodził się w Staunton, Virginia, dnia 28-go grudnia, 1856 roku. Zmarły studiował prawo i historję, ukończył uniwersytet John Hopkins ze stopniem doktora filozofji. Po ukończeniu studiów młody Woodrow Wilson poświęcił się pracy na polu pedagogicznem. W roku 1902 został rektorem uniwersytetu w Princeton. Z większych dzieł Wilson napisał obszerną i wyczerpującą Historję Ameryki.

Karjer polityczny zmarły rozpoczął w roku 1910, kiedy został wybrany na gubernatora stanu New Jersey. Jego wiedza, nieskazitelnosc charakteru, niezwykła siła woli, zapewniły mu nominacje prezydencką, na platformie demokratycznej. I w roku 1912 został wybrany na Prezydenta Stanów Zjednoczonych. Urząd prezenta zmarły piastował

przez dwa terminy, t. j. do roku 1920.

Najważniejszym wypadkiem za czasów jego prezydentury było wstąpienie Ameryki do wojny po stronie aljantów i zwycięskie jej zakończenie. Czternaście punktów pokojowych Wilsona zmierzły do utrwalenia pokoju nie tylko w Europie, lecz w całym świecie. Dla nas Polaków najważniejszym był punkt trzynasty, gwarantujący nam niepodleglosć naszej Ojczyzny. — Prezydent Wilson rozumiał do kąd kamieniem węgielnym pokoju w Europie. Niestety, punkty Wilsona nie zostały zastosowane w praktyce w myśli ich Europa. Ucierpiał na tem pokój w Europie, ucierpiała i Polska. Lecz nie wiina w tem Wilsona, a tanich polityków w rodzaju Lloyd George'a — którzy tworzyli liżka na dzień dzisiejszy, nie licząc się z przyszłością.

Gdy senat amerykański odmówił ratyfikacji traktatu pokojowego, podpisanego przez Wilsona w Wersalu, udał się on w objazd po kraju, by przekonać obywateli, że podtrzymanie traktatu wersalskiego i Liga Narodów jest rzeczą konieczną dla dobra ludzkości, a przeto i obowiązkiem narodu, który w dwudziestym wieku nie może żyć w osobnościami, obojętny na nieszczęścia innych narodów. Wysiłek ten jednak był ponad siły — 1 dnia 25 września, 1919 roku Prezydent Wilson usiłując atakować paraliż, wskutek czego poczuł się zmuszony do przerwania swej misji i powrotu do stołicy. Z choroby tej Prezydent Wilson nie podniósł się już nigdy całkowicie. Czł się on chwilał nawet zupełnie dobrze, lecz o stałym potępieniu i zwyciężeniu choroby, spowodowanej nadmiernym wysiłkiem duchowym i fizycznym, nie było mowy.

Z chwilą ustąpienia ze stanowiska prezydenta, Woodrow Wilson usunął się zupełnie w życie domowe, pedząc życie czolewskie zlanego na ducha i ciała, aż śmierć przybrała pasmo jego życia.

Wielki Prezydent Ameryki odziedził w chwili, gdy —
W krajach ludzkości jeszcze noc głucha,
Żywiłi chęci są jeszcze w wojnie...
Cześć Jego pamięci! H.k.

Umart w niedziele o 11:15 przed połud.

Zona i córka świadkami śmierci

WASHINGTON, 3 lutego, godz. 11:30.—DWUDZIEŚTY OSMY PREZYDENT STANÓW ZJEDNOCZONYCH, WOODROW WILSON ZAKOŃCZYŁ ŻYCIE O GODZINIE 11:15 W NIEDZIELĘ PRZED POŁUDNIEM.

Śmierć nastąpiła wskutek choroby żołądkowej, która była fatalną ze względu na wyczerpanie, spowodowane długą chorobą, która trwała przez trzy lata. W pokoju, w którym Wilson wzywał ducha obecna była jego żona i córka.

Wiadomość o śmierci byłego prezidenta jest bolesnym ciosem dla narodu amerykańskiego i dla całego świata. Polacy opłakują w nim jednego z największych i najidealniejszych przyjaciół Wolnej Polski.

MACDONALD UBIEGŁ WŁOCHY W UZNANIU BOLSZEWICKIEJ ROSJI

Zastrzegł się przeciw uprawianiu bolszewickiej propagandy w Anglii — Nawiązuje odrazu stosunki dyplomatyczne

LONDYN, 2 lutego. — Uznanie bolszewickiej Rosji przez Anglię jest faktem dokonanyim. Rząd angielski, uznając Związek Socjalistyczny Republik Sowietkich, jako legalnie zwierzchnią władzę nad wszystkimi ziemiami dawnej carskiej Rosji, ktorymi władza bolszewicka rząd rosyjski i jak stwierdziła nota rządu Macdonalda, „Jakkolwiek rząd angielski nosi się z zamiarem uznania bolszewickiego rządu rosyjskiego w politycznych kołach europejskich nie przypuszczano, aby uznanie nastąpiło tak niespodziewanie. — Krok rządu Macdonalda Humcał sobie w angielskich kołach politycznych, chcąc uchronić Włochy, które już oficjalnie zapowiedziały niedalekie uznanie rządu bolszewickiego.

Natychmiast po ogłoszeniu noty o uznaniu bolszewickiej Rosji, rząd angielski przystąpił do nawiazania pełnych stosunków dyplomatycznych z bolszewicką Rosją.

NOWY PRZEJAZD WOJSK MEKSYKAŃSKICH PRZESZ TERYTORJUM ST. ZJEDN.

PHOENIX, Ariz. 2 lutego. —Przez terytorjum Stanów Zjednoczonych w Naco, Ariz. przejechały dwa szereg oddziałów federalnych wojsk mekсыkańskich, aby udać się do El Paso, a następnie do północno-wschodnich prowincji Meksyku, gdzie wojska rewolucyjne przegadują się do ostatecznej rozprawy orężnej z wojskami federalnymi.

Na froncie Vera Cruz, wojska federalne zdobyły miasto Cordoba, ostatni punkt strategiczny, brońiący wojskom federalnym dostępu do morza.

Prez. Coolidge zasmucený chorobą przez Wilsona

HELINGSFORS, 3 lutego.

Wiadomości otrzymane z Rosji z wiarogodnych źródeł donoszą o coraz bardziej zwiększającym się od czasu śmierci Lenina zaburzeniach w różnych częściach Rosji oraz starciach pomiędzy wojskiem a cywilną ludnością.

KOMITET IM. J. PIŁSUDSKIEGO.

D Z I S I A J, DNIA 4-GO LUTEGO, 1924, ODŚĘDZIE SIĘ W DOMU NARODOWYM ZEBRANIE, NA KTÓREM ODCZYT NA TEMAT:

TRÓJKĄT POLITYCZNY

(POLSKA—FRANCJA—CZECHOSŁOWACJA)

wyglasi
Red. P. YOLLES

Początek o godz. 8ej wieczorem. WSTĘP WOLNY!

(3) (Ciąg dalszy)

Dziewczynka patrzy szeroko rozmarzeni oczyma na wzburzoną twarz Tuski.

— Proszę pani!...
— Proszę iść...
— Dobrze, proszę jasnie pani!
Rozkazujący gest, wspaniała mina, napaństwo to, co zepsuło pół funta szynki. Dziewczyna wysunęła się cicho i za chwilę słysząc było, jak szepty coś przekładła w sąsiednim pokoju, tłomaczyła „tym państwom”...

Rozległ się szczyry, serdeczny wybuch śmiechu i równocześnie pokorne prawie łomoczenie się kobiecy:
— Ale cóż znów? Ta pani zarżo- waha?... My przecież nie robimy nic złego!..

Tuska drżała teraz, jak w febrze, i chodziło gorączkowo po pokoju, potrącając meble.

Nienawidziła i siebie i ich, tych dwoje, którym czuła, że wyrażają krzywdę, obelgę, że policzkuje tamtą kobietę niesłusznie, bo przecież była w prawie przebaczyć, gdy chciała.

Mężczyzna zadecydował nagle.
— Chodźmy stąd. I tak chciałem coś zjeść. Przejdziemy się.
— Dobrze, chodźmy. To jakas zła kobieta ta pani!
Wychodzą.

Zła kobieta.
Teraz kolej na Tuskę znieść tę obelgę, ten policzek, zadany słowem kobiecy jej duchowej istocie.

Gdzieś, niedyś, czuła, że najpięrszym obowiązkiem kobiety jest... być dobrą.

A ona była złą.
Naprawdę pragnie utwierdzić się w przekonaniu, iż postąpiła słusznie, moralnie, etycznie. Nie chciała słuchać szmeru pieszczoł i pocałunków — ona, kobieta moralna i nieposzlakowana. Przyniem to pieszczoła by z jednej strony wyłudzone podstępem i obłudą, z drugiej strony dozwoleń głupą słabością i brakiem godności własnej. Były więc zupełnie karygodne i zasługujące na wyprzedzenie z ciepłego okręgu, w którym przebywała ludzice uczeni.

Obowiązkiem kobiecy być dobrą.
Powoli zapada dokoła Tuski cisza. Tramwaje przestały rozdzierać powietrze gwizdem. Martwe miasto układało się coraz wygodniej w swojej martwotwie.

Idusza jego kamieniała, zda się dźwigać teraz coraz wyżej i rozposiarczała przez ogromne skrzydła ciężkie, nabite królewskimi klejnoty i żalobną pajęczyną, rozsunutych wśród milczących sarkofagów.
Tuska przestała chodzić i przytuliła się do ściany, szarzejąc w swej podróżnej sukni na leżącego obicia.

Świeca dogasała w lichtarzu, rzucając poszarpane błyski.

Przez twarz Tuski, jak przez chmurę, przewijały się rozjaśnienia dziwne, nieuchwytnie, to znów zapadała na nią, jakby naska popiołu, starzejąca ją nagle w jednej chwili.

Coś w niej migąło, walczyło, było niepewne, nie wiedziła, jak sobie poradzić z temi nowymi przejawami życiowych starc i łapek, dobrowolnych układów, które bodaj czy nie są treścią owych niedopowiedzianych a podstawowych poeęg, stanowiących istotę ludzkiego istnienia.

Tylko na to trzeba się ogromnych i cofnięcia się wstecz, po za to wszystko, co takim wałem nieprzebitym wzniosło się dokoła nas wszystkich!

Zła była kobieta przed chwilą. Czula to i rozumiała dobrze. Nie miała w sobie białej i jasnej wyrozumiałości dobrej wrótki, snującej dobroczynne promienie ręk nad chwilami, które osuszają żyzy i w ciemnym smutku świećlance promienie wprowadzają. Kazała zejść tej kobiecie w pogardzie spojrzeć służby hotelowej, a uczyniła to prawie bezprzytomnie, pod wpływem ni to szalenstwa wzgardy, ni to gniewu, ni to zawzięcia. Dlaczego to uczyniła — nie wie sama.

Co oni jej szkodziли, ci dwoje za ścia-

ną — osuszający żyzy pocałunkami, a zwłazszcza ta nędzna kobieta, rozszlochana i takaka podatna do przyjęcia jałmużny pieszczoły i dobrego słowa.

Była to chwila ładu szczęścia, wtulenie się w zamknięte ściany, granice światła w zacienionych na rymanach...
Ona to wszystko zniszczyła, rozegnała jedną myśl pyszną i nieukroćoną. To nawet, co mogło być piękne, to wielkie przebaczenie bezgranicznej kobiecej dobroci, zbłęzściła brzydki, podejrzliwą myśl banalnej, hotelowej awantury.
Uczuła to w głębi duszy, jak cierni, jak kolce.

Wstyd ją ogarnął kobiecy.
Może podsunęła im myśl, której nawet nie miała.

Doznała ulgi na myśl, iż na dole, na tablicy, nie kazała pisać swego nazwiska. Miała bowiem w Krakowie daleką rodzinę meką, rodzinę ubogą, taką, do której wogóle się nie przynaję, bo odzież wytarła i manieri fatalne, więc wyraźnie zapowiedziała, ażeby nie umieszczano jej nazwiska w spisie gości.

— Nie dowiadzą się, jak się nazywam! — pomyślała prawie z radością.

Leżąc zaraz chciała sobie przynaję rące, bo uparta była i pyszna nawet wobec siebie samej.

— Musiałam tak zrobić — musiałam, choćby przez wzgląd na Pite...

Uśmiechnęła, że znalazła pretekst, spojrzała na łóżko, na którym leżała mała. Dziecko miało oczy szeroko otwarte, lecz zadoła nieruchome, jak woskowa laleczka.

— Dawno się obudziła? — zapytała Tuska.

— Niedawno, mamusiu!

Tuska chciała zapytać córkę, czy slyszala cokolwiek z tego, co zaszło, lecz wzdziadała, że dziecko wyslyżnie się jej grzecznie i nie powie prawdy.

— Spij — proszę cię. Już późno!

— Dobrze, mamusiu!

Pita natychmiast zamknęła oczy i dłu gic, jasne rzęsy zapadały na śliczne, szafirowe oczy.

Leżąc wraz twarzą dziecka, zwłaszcza kąkici jej bładych ustek, kryły w sobie jakieś zagadkowy, tajemniczy wyraz, który zniknął nie chciał.

III.
Dziesięć dni są tak same naprzeciw się bie w tej zakonińskiej chałupie, pełnej nieokreślonej nowi rannych smereków i wilgotnego gruzu.

Matka i córka błądzą wśród ścian po japońsku złożonego pudełka, zastawione- go sprzętami, pościąganiem z żydowskiej tandety.

Na głównej ścianie rozległ się ciemno cęglastym cielskiem zszląg, „kanapa”, we długi stos wzdychającej gazdżiny i ten zszląg jest już całym poematem iędz męskiej, zakurzonej i brundej.

Dokoła niego tula się zydle i stół, przy strojony naciejami, mającymi przedstawia „zdobnictwo ludowe”.

Łóżka żelazne, materace za krótkie, lub za szerokie, na nich koldry miejskie Tuski i Pity, ich poduszki haftowane, ob- sypane zlekką złotem perskiego proszku.

W oknach pokrochalonie firanki roz- wódczą dzień dziwny, specjalny, mokry dzień górski, który się rozlaży, jak wilgotny krab, wyciągający daleko swe macki, z których cieknie szara, ciągnąca się ciecz deszczowa.

W piecu zielonym o kaflach łśniących, piecu dostatnym, brzuhatym, stanowiącym dumę szluszną i przedmiot wyższku ze stony wynajmujących gazów, tu się kilka mokrych szczapek.

Syczą, piszczą, plują, gniefają się na te płomyczki nieśmiałe, które to chłodni dokąkują, chwytają, chcą objąć, zniszczyć i nie potrafią.

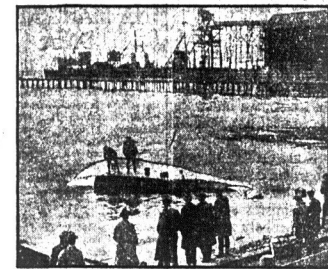
Przed piecem, owinięta płemem, sie- Tuska. Koto okna, owinięta płemem, siedzi Pita.

Obie jednakowo wyciągnęły nogi, obie jednakowo ukryły podbródki w fałdy płemów.

Tuska patrzy z pogardą na ten nędzny ogień, nie mogący zwałczyć paru gałzek sośniny.

Pita patrzy z podziwem na smugi deszczowe, zwalczające wszystko.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Lódz motora, której wynalazła by Marcel de Passy, pracująca się podczas próbnój jazdy, jaką odbywała w Almer Parku w Brooklynie, N. Y., z szybkością 100 mil na godzinę

PRASA W AMERYCIE — A W EUROPIE

UWAGI I PORÓWNIANIA

(Dla „Nowego Świata” — napisal Pawel Staszczak.)

Najruchliwszą sprężyną życia codziennego jest niewątpliwie prasa. Zwłaszcza w Ameryce sprawdza się porównanie, że prasa to „siódme morostwo” świata, ponieważ tam w praktyce rozumem i duchem narodu amerykańskiego kierują gazety, prasa, będąca zarazem wienem odzwierciedleniem całego życia publicznego netylko w Ameryce, ale i w reszcie świata.

Prasę amerykańską nierzadko możemy do oblężonego lasu. — Tak jako w lesie znalezienie można najprótniej znaleźć swoje miejsce i drzewa, tak samo i w spra wie amerykańskiej: od trujących zieleń i chwastów, aż do szalonych trzęsieć wzniosłych idei; od śmieci, żyjących skandalami i sensacjąmi rewolwionerami, aż do poważnych, jedynie dla dobra ludzkiego „poświęconych” czasopism.

Charakterystyczną cechą cą sopolam amerykańskich jest ich ostunkowo wielki format, o wiele jednak praktyczniej przystosowane są do czytania niż gazety i piśma europejskie.

Wprawdzie i w Europie wielkie czasopisma przeżyły liczną formę amerykańską, ale nie ba- czą na wewnętrzne ułożenie druku. Czasopisma amerykańskie bowiem posiadają wkieśkie spąpki, które przedkładać można jednem spojrzaniem i nie- potrzebna stale wodzić oczyma tam i z powrotem, jak przy ko- lumnach szeroki. Przy czyta- niu gazet amerykańskich, oczy nie mogą się zbrycznie, a więc można łatwo przeczytać więcej i przeży. Z tego powodu też jeden egzemplarz gazety amery- kańskiej może być treściwio

znacznie obszerniejszy, jako łatwiejszy do przeczytania. Po- zdziwulnie jubileuszowe lub przy- łożnie okolicznościach wazące niekiedy i blisko i kilogram. — Wydawanie tak obszernych czasopism umożliwione jest skutkiem całej magy dobrze pla- conych ogłoszeń, które nadwrot- z powodu wielkiego zawyżczy nakładu dobrze się kupcom opła- cają.

Dziennikarstwo amerykańskie w przeważnej swej części pro- wadzone jest w kierunku sen- sacyjnym. Przynosi to życie sa- mo. Amerykanie bowiem nie ma- ją tyle przyczyn do bojuwania na polu politycznym i posiadają wolność zgromadzania, wolność słowa, prasy i wogóle o- wą swobodę, potrzebną dzisiejsze- mu człowiekowi. Nie są ograni- czenia uczieliwymi ustawami i mogą robić, co się im podoba, o ile to nie narusza swobody i praw innych.
Życie w Ameryce poświęcone jest głównie na zyskiwanie do- brobytu, majątku — a to jest to, co Europa nazwya „zonitwą za dolarami”. W rzeczywistości większe zadanie i celów jest już osiągnięta i pozostają tylko pe- wne naprawy i uzupełnienia w całkowitej budowie życia pań- stwowe, wazne wprawdzie, ale nie będące żywotnym warunkiem. Życie w głównej mierze poświęcone jest biznesowi, szty- madzianu papierków, zerze takie jednakowo nie daje zupeł- nego zadowolenia, dlatego z drugiej strony Amerykanin lubi sensację, małe lub większe wstrząszenia zmianę, przono- szące pewną niezwie w powszed- niem życiu codziennym. Prasa zaś amerykańska popęd ten za-

dowalnia więcej niżli potrzeba. Prasa amer. w większej swej części (z wyjątki) nie jest nau- czycielem, reformatorem i do- radcą narodu, jak to możemy spotkać dosyć często w Europie, ale przeważnie cechą jej sen- zacja i teatralność.

Kierunek przeważnej części dzienników skierowany jest do naprężania nerwów, a osiąga się to rozmaitymi sztuczkami, wiel- kimi tytułami, sensacyjnymi na- piśmami i obrazkami i wszystko podane tak, aby czytelnika jak najbardziej zainteresować.

W taki sposób oddziaływa się na masę. Rozwoy, drobne wy- kroczenia i nie nic znaczące wy- padki, wszystko w odpowiednim stylu, umieszcza się jako godne wiadomości szerszego świata. Opinję ludzi zgrobi nie nie zna- czących, przelob się jako świat- towe procreta lub zdumiewają- ce nowe objawienie. Np. „ojciec Longinus, franciszkanin z Ha- dway”, mówi, że świat jest coraz to bardziej niemoralny”, albo „Miss Floribella, tanecznka z Teatru, twierdzi, że sarowe ją utrzymują silne muskuly nog”’, albo inna podobne gup- stwa, drukowane pod grubymi napisami i z portretami tychez bohaterskich kruz, tak że się o- wieć mimowolді dzwi, jak to mógł dziennikarz, człowiek prze- cież inteligentny wogóle w piś- mie umieścić. Hasłem jednak jest sensacja za każdą cenę, uzasadniona wielką konkuren- cją, sensacją która nawet sam- dziennikarz uznaje za śmieszną i głupia i która jedynie sta- nowi niezbyt wlotną cechę po- tempostepu Ameryki. Ze zaś rzeczywista sensacja, po- żar lub mordostwo, przedsta- wiona jest z napięciem całej sztuki słownej, łatwo można so- bie wyobrazić. Pod względem te- chnicznym dziennikarstwo ame- rykańskie jest jednak nie do przecięcia. Podcaż i megy potburu w Ameryce miałam wy- sokość zazwyczaj się bliżej z dziennikarstwem amer. i mogę stwierdzić, bez stronniczości międzynarodowej i z pomiń- cioniem faktu, że należą do tego samego biznesu, że poziom du- chowy żurnalistyki europejskiej jest wyższy niżli w Ameryce, chociaż prasa europejska nie mo- że sobie pozwolić na ten stopień wyposażenia sprawozdawczego i technicznego, na co nie dozwala ją natura wazunki. Prasa euro- pejska, jakiegokolwiek kierunku chce czytelników nauczać, choć- by pod swoim kątem widzenia, niekiedy może stronniczość i partyjność dostęga fanatyzmu.

Dlatego tak w Europie usta- lił się odmienny typ gazet niż w Ameryce. Napródził się artykuł- istsy, który opinia redakcji, lub wytyczenie stanowiska dla osądzenia pewnych zagadnień, następnie zaś wszystko po ko- bieci usortowane; polityka krajo- wa, sprawy zagranicze, życie publiczne (sport, zebraania itp.), a ogłoszenia, jako rzecz nie ma- jąca nie do czynienia z treścią ideową, na koniec. Wszystko usortowane jest jakoby podług swej ceny moralnej.
Dokończenie nastąpi.)

Fundusz Budowy Instytutu Naukowego im. T. Kościuszki

Table listing donors and amounts for the fund. Total: 1717.63

Fundusz Budowy Instytutu naukowego im. Tadeusza Kościuszki

Table listing donors and amounts for the fund. Total: 1171.63

Razem 819.00
Razem 1718.63

Pamiętajcie o Instytucie Naukowym im. Kościuszki!

Every Picture Tells a Story

Czy tej zimy wyciencicie się całkiem wycieńczeni?

CZY zima zastaje Was kulawych, sztylnych i bolejących — czy dręczeniu jesteście cały dzień szarpającym bolen w krzyżach i bólem reumatycznym? Czy czujecie się doszczętnie wycieńczeni, zdenarwowani i upadli na duchu — starszymi i powolniejszymi, niż powinniście? Dlaczego więc nie zwrócicie uwagi na Wasze nerki? Te cudowne małe gałki, któremi są nerki, filtrują każdą kroplę krwi. Jednak zaziębienia i katary w zimie, osłabiają nerki, a słabe nerki pozwalają truciznie gromadzić się w zyciodajnej krwiozstrajającej całej system. Z tego powodu znacząnie kulęć, czujecie się bolejący i sztywni; dręczą Was codzienne bóle w plecach, bóle reumatyczne, bóle głowy, zawrót głowy i dokuczliwe nieuregulności nerek. Czuję się więc człowiek zawsze zmęczony, zdenarwowany, upadłym na duchu i nieszczęśliwym. Nie ryzykujecie zwlekaniem! Pomóżcie osłabionym nerkom, przez użycie podniety moczopędnej dla nerek! Zaużyjcie Doan's Pigulki. Doan's pomoży tymśm. Są one zalecane przez wielu tutaj. Zapytajcie się sąsiada!

Czytajcie jak ci mieszkańcy New Yorku znaleźli ulgę:

- List of testimonials from New York residents praising Doan's Pills for kidney relief.

Advertisement for Doan's Pills, including the text 'Kazdy Aptekarz posiada Doan's 60c pigulke' and 'Podnieta „moczopędna” dla nerek'.

PAMIĘTAJMY O PODATKU OBYWATEL- SKIM NA FUNDUSZ PILSUDSKIEGO

★ TYGODNIOWA KRONIKA ILLUSTROWANA ★

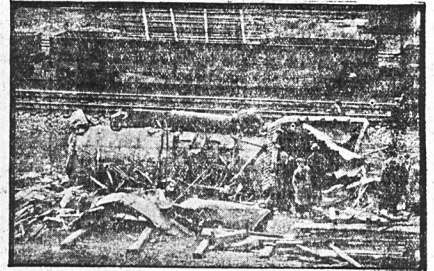
Gwiazda filmowa Mabel Normand poraz pierwszy udała się do sądu w Los Angeles, Cal. w towarzystwie swoich adwokatów, gdzie zeznała w sprawie morderstwa bogatego przemysłowca Courtland'a Dines

Stróż wieczorowy reprezentowany na wystawie mód w hotelu Commodore zrobił „hit” nieład

Tramwaje dwu-piętrowe, które kursują po Broadway, mają niezwykle powodzenie

Nieuwaga szofer, która spowodowała śmierć trzech osób winna być przestrogą dla wszystkich właścicieli samochodów

Artystka filmowa Lillian Gish jest kandydatką na żonę milionera Charlesa Duella i członka klubu „400” z New Yorku

Edward Doney, który zeznał na niekorzyść Sinclair'a kresna naftowego

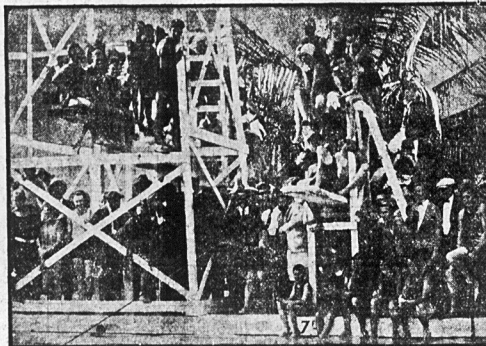
W nagrodę za uratowanie 3,000 osób, które zaskoczyło trzęsienie ziemi w Japonii kapitan Robinson otrzymał komendę nad okrętem „Empress of Canada”

Specjalna komisja bada skandal naftowy i sprawę pożyczki \$25,000, która została udzielona byłemu sekretarzowi Fall przez Karola Sinclair właściciela pokładów naftowych

Breitbart, siłacz europejski występujący w Hippodromie, leżąc na desce z gwóźdźkami pozwala, aby po nim przechodziły zwierzęta

Jack-Dempsey przegrał zakład w sumie \$5,000, gdy mu się nie udało w ciągu 10 minut wyciągnąć za pomocą wędki w Miami Beach, Fla., ciawieka-ryby Willis Cooling

Joe Smith, członek klubu „Yonkers” oddaje się z zamiłowaniem grze w kręgle

Pierwszym człowiekiem, który się wydostał z zasypanego szybu w Johnstown, Pa. był Josef Huczenek (z prawej)

Wdowa po słynnym śpiewaku Enrico Caruso znajduje się wraz ze swym mężem w Kaliforniji

Nowa ferra (przewód) elektryczna kursująca między New Yorkiem, a Staten Island

Panieważ w szybie, gdzie zginęło kilkadziesiąt górników w 1912 roku, robotnicy z komisji ratunkowego musieli mieć maski gazowe

DO "WYZWOLENCÓW" I SYMPATYKÓW W STANACH ZJEDNOCZONYCH

W połowie lutego przybywa do Stanów Zjedn. senator Wozniński, by poinformować nas o obecnym położeniu naszej Ojczyzny, a w szczególności przedstawić nam niebezpieczeństwa, jakie zagrożają Polsce Demokratycznej za rządów chłopa Witosa. Informacje senatora Woznińskiego będą dla nas niezwykle ważne, ponieważ pouczą nas o nadzwyczajnych wysiłkach posłów stronnictw ludowych podjętych dla uratowania Polski Ludowej, zaprzadanej w jarmaz księżyc i szlachy.

Z upoważnienia Wyższego Zarządu Ekspozytur "Wyzwoleńców" w Ameryce z siedzibą w Buffalo, N. Y. Okręg 5, P. S. L. "Wyzwoleńcy" w New York, urządziła dla senatora Woznińskiego objazd w swoim okręgu, który obejmie stan Conn. Podstawę częścią stanu New York, st. Nowy Jersey, Wschodnia Penna (zagłębie węgla we Delaware i Maryland.

SENATOR WOZNIŃSKI P. S. L. "Wyzwoleńcy"

Wyzwoleńcy i Sympatycy z tych okolic proszą się zgłaszać matrematkiem w sprawie wieców senatora Woznińskiego pod adresem: Stanisław Dzierżek, 24 Union Square, c/o "Nowy Świat", New York, N. Y.

Czas krótki. Wszyscy, którzy pragną by w ich miejscowości senator Wozniński przemawiał, niech się zgłaszają natychmiast, po potrzebne informacje.

St. Dzierżek, sekretarz V. Okr. Wozwoleńcy, New York.

WŁADOMOŚCI Z NEW JERSEY

JERSEY CITY WEST ORANGE

Chłopiec stracił nogę — na szczęście sztuczna
O ósmo — godzinie wczoraj wieczorem, Henry Hughson, z nr. 95 Stevens Ave., podjechał w swym samochodzie bliżej chodnika, przy narożniku Ocean i Van Nostrand Aves. aby się tam zatrzymać...

Bayonne
Zabawa Rozmaitości
Starym Ligi Polsko-Amerykańskich Kobiet, odbędzie się "Za Lawa Rozmaitości", w środę wieczorem w dniu 10 lutego, 1924, na sali Opera House Hall, przy Ave. "C", nr. 26-jej ulicy.

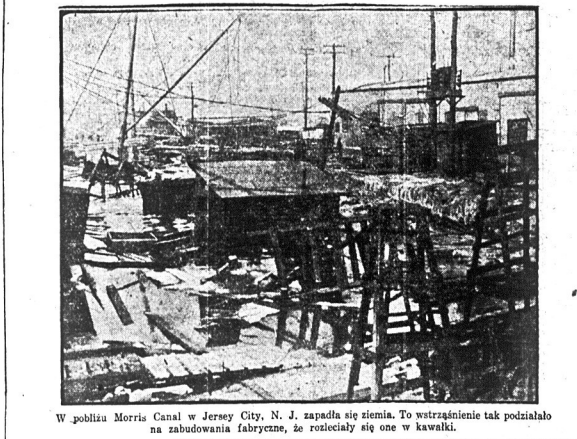
Newark
Trady ich były daremne
Wczoraj wieczorem handycj wewnątrz się do garażu firmy P. W. Decker and Son, pn. 110 South Ave., Kearny, Wyzwoleńcy omi, kasę ogniotrwałą na podwórku, musieliby wyprowadzić na bok ciekawie się do roboty. Meczeli i pocili się prawdopodobnie kilka godzin, zanim rozbili kasę. W kasie znalazli tylko 15 dolarów. Policja okoleczna szuka za tymi opryskami.

Philadelphia, Pa.
Do Polonji w Philadelphia i okolicy!
Na posiedzeniu Zarządu i dyrektorów Komitetu Kościuszkowskiego, które się odbyło dnia 25 b. m., podjęto prace na wszystkich członków komitetu, elem przeprowadzenia kampanji, mającej na celu zebrać ofiar na budowę Instytutu we wszystkich dzielnicach polskich, a mianowicie:

Wallington
Polak spalił się
Jan Nowak, lat 45, który mieszkał w słajni na-pobliskiej farmy, spalił się na śmierć, wczoraj rano z dwoma kochani, gdy powstał ogień z niewiadomy przyczyną. Zwłoki jego znaleziono w rui-nach. Nowak pozostawił żonę i dwoje dzieci w Polsce.

Palapalny Odczyt
Dr. W. OLBRECHT w NEWARKU
W wtorek, dnia 9-go lutego na sali Pol. Klubu Oświatowego, 235 Court St. odbędzie się popularny odczyt. Dr. W. Olbrecht z uniwersytetu Pomonańskiego, wygłosi odczyt na temat: "Nauka Dziedzicznosci. Działalność wady zależy u ludzi".

Poszukiwania Konsulatu Generalnego
Konsulat Generalny uprasza osoby niez wyłączonego (tj. osoby mo- gące udzielić informacji o nich o la- skawe zgłoszenie się piśmennie lub osobiście do Konsulatu w New York, o- bszernie otrzymaną wiadomości w sprawach rodzinnych lub majątkowych: Krewni lub małżonki dr. Waltera Mar- cowskiego i Waltera Kosińskiego, re- cekt Adama Wilczewskiego, zmar- lego 16-go marca 1923 roku w New York City, pn. East 19th Street, pro- sząc o się o zgłoszenie się do Kon- sulatu w New York City.

W pobliżu Morris Canal w Jersey City, N. J. zapadła się ziemia. To wstrząsanie tak podziolało na zabudowania fabryczne, że rozleciały się one w kawałki.

Dom Polski:
Ob. Fuchs, ob. B. Urianowski, W. Fryszak, 817 N. 3. St.
Dziel. podłownia miarostwa:
Dr. Węgrzko, 101 Elsworth St.
Po wszelkie informacje dotyczącej się składania ofiar proszę zwracać się do wyżej wymienionych osób i proboszczów swoich parafii, gdzie można otrzymać listy składkowe do kolektowania o- fiar.

Universal Willow and Reed Ware Co., Inc.
Zawiadomiam, abyż wszyscy akcjonariusze i korporacji Koszy- karskiej Universal Willow and Reed Ware Co., Inc. zgłosili się po dywidendy, które były uchwa- lone na regularnym posiedzeniu dyrektoriatu dnia 30-go stycznia, 1924 i będą wypłacone w kancel- larii kompanji przy Vernon i Kent Aves., Long Island City, w soboty od godziny 12:30 do 4:30 popoł., przynosząc ze sobą certyfikaty akcyjne. Akcjonariusze, którzy nie- mająją po sobie bramy New Yorku mogą nadesłać swoje akcje które będą im zwrócone wraz z przekazem dywidendy.

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Praca dla Kobiety (Help Wanted Female)
DZIEWCZĄT
do lekkiej i przyjemnej roboty w fabryce
Zgłoszenia do, p. Blondel
Gleson-Tiebout Glass Co. 99 Commercial St., Brooklyn

Realności do Sprzedania (Real Estate for Sale)

POLSKO-AMERYKAŃSKA SPOŁKA REALNOŚCIOWA
przedtem GAWLIŃSKI & CO.
polica następujące tania domy:
W New Yorku, Bronx i Brooklynie:
6 fam. murywany, dwa skłapy, zimna woda, elektryka, po dwa pokoje dla rodziny, rent \$3,096, cena, \$18,500, wpłaty \$5,000.

POLSKO-AMERYKAŃSKA SPOŁKA REALNOŚCIOWA
przedtem GAWLIŃSKI & CO.
W NEW YORKU:
428 East 10th Street 11 Diamond Street 204 East 57th Street
przy First Avenue przy Driggs Avenue Naprzeciwko Konsulata.

Interesy do sprzedania (Business Opportunities)

DELKATRESEN groszernia i Cigar Store do sprzedania, dwa pokoje przy sklepie, rent \$45 i powoda wyjazdu do miasta, dobra zabudowa, dobra interes, młody polski, cena \$14,000. W. Karpis, 341 White St., Jersey City, N. J.

CANDY Store do sprzedania z powoda innego interesu, lease, Zgłoszenia, 215 Franklin Street, Brooklyn, N.Y.

DELKATRESEN, lunchroom i restauracja do sprzedania, przy fabryce, przykach i garażach, około tygodniowy \$300, rent \$100, powoda wyjazdu do miasta, Zgłoszenia, 413 Third Ave., pompy 27 z 3 ulicami, South Street, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen na sprzedaż, plac lat polski, przy 100th Street, 100th Street, Metropolitan Avenue, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen w polskiej i angielskiej restauracji z powoda nieopiekanego filiżanki, pokoje przy sklepie, przy fabryce, przykach i garażach, około tygodniowy \$300, rent \$100, powoda wyjazdu do miasta, Zgłoszenia, 413 Third Ave., pompy 27 z 3 ulicami, South Street, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen na sprzedaż, plac lat polski, przy 100th Street, 100th Street, Metropolitan Avenue, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen w polskiej i angielskiej restauracji z powoda nieopiekanego filiżanki, pokoje przy sklepie, przy fabryce, przykach i garażach, około tygodniowy \$300, rent \$100, powoda wyjazdu do miasta, Zgłoszenia, 413 Third Ave., pompy 27 z 3 ulicami, South Street, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen na sprzedaż, plac lat polski, przy 100th Street, 100th Street, Metropolitan Avenue, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen w polskiej i angielskiej restauracji z powoda nieopiekanego filiżanki, pokoje przy sklepie, przy fabryce, przykach i garażach, około tygodniowy \$300, rent \$100, powoda wyjazdu do miasta, Zgłoszenia, 413 Third Ave., pompy 27 z 3 ulicami, South Street, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen na sprzedaż, plac lat polski, przy 100th Street, 100th Street, Metropolitan Avenue, Brooklyn.

GROBNIENIA i Delikatessen w polskiej i angielskiej restauracji z powoda nieopiekanego filiżanki, pokoje przy sklepie, przy fabryce, przykach i garażach, około tygodniowy \$300, rent \$100, powoda wyjazdu do miasta, Zgłoszenia, 413 Third Ave., pompy 27 z 3 ulicami, South Street, Brooklyn.

ARENA AUTO SCHOOL POLSKA SZKOŁA Automobilon
Czy chcecie zostać zsozorem, mechanikiem i nauczyć się od "A" do "Z" prowadzenia i mechanicznej. Jedyna szkoła w New York City, posiadająca licznym komplet różnych typów samochodów modelj 1923 r. Osiem samochodów do powożenia. Licencja stanowa gwarantowana. Wszystkim studentom wydana jest po zakończeniu kursu specjalny dyplom mechanika.

Dr. Józef Michalski
Były Major-Lekarz Wojsk Polskich
14 Belmont Avenue NEWARK, N. J.

Helena A. Sitkowska
23 Sherman St. PASADENA, N. J.
Polska Zorganizowana Akuszeria
długoletnia praktyka oraz uko- niżona praktyka położnicza i ginekologiczna, posiada sta- tystyczny doświadczenie w wy- konywaniu porodów.

FARMY I DOMY
FARMY: 2, 3, 4 i 5
1. 1000 akrów, akrowe, gotowe do
2. 1000 akrów, akrowe, gotowe do
3. 1000 akrów, akrowe, gotowe do
4. 1000 akrów, akrowe, gotowe do
5. 1000 akrów, akrowe, gotowe do